

horizonte ^{UNIA}

Gazeta dla Polskich członkiń i członków Unii
Kwiecień 2022

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru największej gazety migrantów i migrantek w Szwajcarii, wydawanej przez szwajcarski związek zawodowy Unia, zawierającej ważne informacje dotyczące spraw z zakresu prawa pracy. Więcej informacji o Unii znajduje się na ostatniej stronie.

W tym numerze m. in.:

- Kongres Unii
- Jak wspierać przybywających z Ukrainy

Fot. AFP/EAST NEWS

Wstęp

Nasze zaangażowanie na najbliższe lata

W związku z nierównościami socjalnymi i prekariatem podjęliśmy na 4 Kongresie Unii decyzję o większym zaangażowaniu na rzecz solidarności. Określiliśmy dwie zasadnicze osie działania: ochrona i solidarność.

Najwyższy czas! Kto traci pracę, traci podstawy egzystencji, ryzykuje utratę pozwolenia na pobyt i naraża swoje zdrowie fizyczne i psychiczne. To samo dotyczy osób, które są na fikcyjnym samozatrudnieniu.

Postanowiliśmy podjąć działania by sprostać tym wyzwaniom. Nasza odpowiedź brzmi: ochrona! Ochrona dla wszystkich osób zatrudnionych. Prawo pracy i prawo ubezpieczeń społecznych musi obowiązywać dla wszystkich.

Aby to osiągnąć musimy być solidarni. Nasze postulaty zostaną wysłuchane tylko wtedy gdy będziemy kontynuować walkę rozpoczętą przez naszych poprzedników. Mamy ku temu środki: zdolność organizacyjną, sieć aktywnych członków i niezbędną odwagę. Aby efektywnie wpływać na decydentów musimy zachęcać nowe osoby by przystąpiły do związków zawodowych, wspierać koleżanki i kolegów oraz angażować się na rzecz osiągnięcia związkowych celów.

Wszystko jest w naszych rękach!

Marie Saulnier Bloch

Kongres Unii w Biel/Bienne

Najwyższy czas na wzmocnienie ochrony przed wypowiedzeniem!

Trzeci dzień kongresu po przerwie spowodowanej pandemią odbył się wreszcie „normalnie”. Głównym tematem była nowa inicjatywa.

Szwajcaria ma bardzo słabe prawo pracy. Związki pracodawców i partie prawicowe nazywają je «liberalnym» ponieważ jest korzystne dla pracodawców. W praktyce oznacza to, że osoby zatrudnione nie są chronione przed zwolnieniem. Nawet gdy sąd uzna zwolnienie jako bezprawne to nie przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy. Natomiast odszkodowania za takie zwolnienia są niewielkie. Podczas gdy kobiety w ciąży mają niewielką ochronę to osoby starsze i zaangażowane w związkach zawodowych są skazani na widzimisię pracodawców. Delegaci Unii chcą zmienić ten stan rzeczy.

Postulaty i inicjatywy

Wyglądało to tak: organy Unii przygotowały cztery dokumenty, które były następnie omówione podczas kongresu. Dotyczyły one następujących tematów: «Wyrównanie socjalne i socjalne bezpieczeństwo», «Większa ochrona i równe prawa», «Dobra praca dla lepszego życia», «Inna gospodarka jest możliwa i potrzebna». Następnie odbyła się dyskusja jak sprawić by postulowane zmiany nie pozostały wyłącznie na papierze.

Wynikiem dyskusji było powołanie czterech inicjatyw:

- Rozbudowanie ustawowej ochrony przed zwolnieniem.
- Skrócenie okresu aktywności zawodowej,
- Sprawiedliwe finansowanie transformacji eko-socjalnej,
- Prawo do pracy lub państwowa «gwarancja pracy».

Wybór jednej inicjatywy

Ze względu na ograniczone zasoby, delegatki i delegaci musieli wybrać jedną inicjatywę i zdecydowali, że będzie to projekt ochrony przed zwolnieniem.

Ochrona przed zwolnieniem

Unia, razem z SGB (organizacja związków zawodowych), będzie w najbliższych latach walczyć na rzecz ochrony przed zwolnieniem. Również po to by chronić pracowników, którzy zwracają się do związków zawodowych o wsparcie np. w przypadkach dumpingu płacowego czy nieprzestrzegania BHP. W takich przypadkach pracownicy nie mogą się bać, że zostaną zwolnieni. Szczególnej ochrony potrzebują też osoby, które narażone są na wypadnięcie z rynku pracy jak kobiety po urlopie macieżyńskim czy osoby starsze lub cudzoziemcy o niepewnym statusie pobytowym.

Skrócenie czasu pracy

Unia będzie również walczyć o skrócenie czasu pracy. To jest postulat związkowy powtarzany od lat. Pozwoli to na sprawiedliwszy podział na pracę zarobkową i zajęcia domowe. Wpłynie to również na lepszą ochronę zdrowia.

Rezolucje

Kongres przyjął ponadto siedem rezolucji na temat: «Zdrowie to podstawa godności pracowników»; «Zabezpieczyć publiczne finanse i świadczenia, tworzyć miejsca pracy»; «Walcząc wzmacniamy nasze GAV – nasze warunki pracy» oraz rezolucję w sprawie wojny w Ukrainie «Nigdy więcej wojny».

work, 4. März 2022 (zaadaptowane przez *Marilia Mendes*)

Fot.: Straż Graniczna

Wojna w Ukrainie

Brutalny atak rosyjskiego prezydenta Putina na Ukrainę oznacza cierpienie, śmierć i zniszczenie. Wielu Ukraińców wróciło z zagranicy by bronić swojej ojczyzny. Jeszcze więcej zmuszonych zostało do jej opuszczenia. Spodziewać się można, że będzie ich kilka milionów. Ukraiński związkowiec, Witalij Machinko z Trudowa Solidarnist, Kijów opowiada w rozmowie z OZZIP o wyzwaniach jakie niesie ze sobą taki eksodus.

Witalij jest wdzięczny za przyjmowanie uciekających przed wojną ukraińców i ukraińców, zwraca jednak uwagę na pewne zagrożenia: «Oni będą zmuszeni zgadzać się na różną pracę. Ja się bardzo martwię o ten olbrzymi, bezprawny wyzysk naszych ukraińskich obywateli. Według mnie to będzie jeszcze gorzej niż w latach 2015 i 2016. Nawet jeżeli do tej pory można było to mniej więcej kontrolować, to teraz przy takim napływie uchodźców, ten problem będzie znacznie ostrzejszy niż 6 czy 7 lat temu.»

Wielkie zadanie dla związków zawodowych

Witalij jest przekonany, że konieczne będzie wsparcie ze strony europejskich związków zawodowych: «Dlatego potrzebna jest tu pomoc polskich związków zawodowych i w ogóle

europijskich związków zawodowych, żeby pomagały ukraińskim pracownikom chronić swoje prawa.» Ludzie potrzebują nie tylko schronienia przed wojną ale również perspektywy na godne życie.

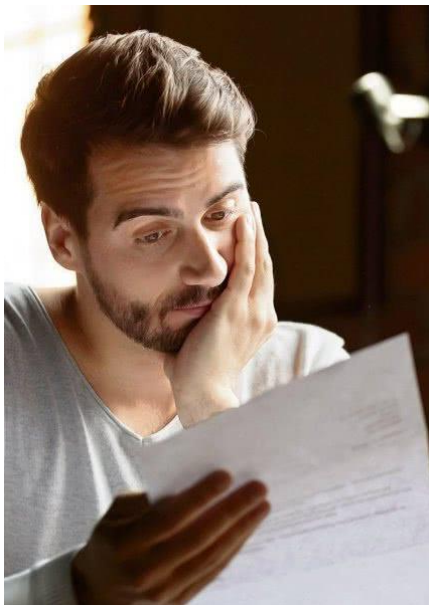
Wywiad ukazał się stronie internetowej związku OZZIP [Inicjatywa Pracownicza Ogólnopolski Związek Zawodowy \(ozzip.pl\)](https://www.ozzip.pl)

Wesprzeć osoby uciekające z Ukrainy można m.in. tutaj: [Ukraine | Solidar Suisse](https://www.ukraine-suisse.ch/)

Marek Wieruszewski

Dniówki chorobowe: Co się stanie po wypowiedzeniu?

Jestem od trzech miesięcy 100 procent na chorobowym. Tym czasem dostałem wypowiedzenie. Ponieważ moja firma była ubezpieczona otrzymywałem dniówki z tego tytułu. Ale co teraz? Czy wraz z pracą utracę też dniówki?

(Foto: iStock)

Myriam Muff: Nie. Niech Pan się dowie w firmie – albo jeszcze lepiej bezpośrednio u ubezpieczyciela – czy działają w oparciu ustawę o ubezpieczeniach chorobowych (Krankenversicherungsgesetz, KVG; Loi fédérale sur l'assurance-maladie, LAMal; Legge federale sull'assicurazione malattie, LAMal) czy też ustawy o ubezpieczeniach umownych (Versicherungsvertragsgesetz, VVG; Loi sur le contrat d'assurance, LCA; Legge sul contratto d'assicurazione, LCA). Oba rodzaje ubezpieczeń kolektywnych są w Szwajcarii dobrowolne.

KORZYŚCI. Niektóre firmy są zobowiązane do zawarcia takiego ubezpieczenia poprzez zbiorowy układ pracy. W innych przypadkach firma sama decyduje czy ubezpieczyć się i na jakiej podstawie: VVG czy KVG. Bez takiego ubezpieczenia pracodawcy są zobowiązani do dosyć krótkiego wypłacania dniówek (w zależności od stażu). To że Pana firma zawarła takie ubezpieczenie jest dla Pana korzystne. Prawdopodobnie partycypował Pan w połowie w premii na to ubezpieczenie i otrzymuje Pan tylko 80% pensji ale za to co do zasady przez dwa lata. Jeżeli tak długo będzie Pan chorował i pozostawał zatrudniony.

DOKŁADNIE SPRAWDZIĆ. Jak sprawa będzie wyglądać po zwolnieniu zależy od tego czy ubezpieczenie opierało się na KVG czy na VVG. W pierwszym przypadku ubezpieczenie wygasa się po zwolnieniu ale może Pan je przedłużyć samemu płacąc pełną premię. W drugim przypadku, po zakończeniu stosunku pracy nadal ma Pan prawo do tzw. wypłat następczych (Nachleistungsrecht). Oznacza to, że dotychczasowe ubezpieczenie wypłaca pozostałe, jeszcze nie wykorzystane dniówki, jeżeli pobierał je Pan jeszcze będąc zatrudniony. Ponadto nie musi Pan opłacać dalszych premii. Dla pewności powinien Pan zapoznać się z warunkami ubezpieczenia.

W razie pytań i wątpliwości polecam kontakt z regionalnym biurem Unii.

(Work, 4.2.22)

Informacje w skrócie

Presja na Smood rośnie

Początek marca 2022 w Genewie: kurierki i kurierzy z firmy Smood domagają się poprzez kreatywne protesty lepszych warunków pracy. W poniedziałek dostaje wsparcie od genewskiego biura pojednawczego CRCT. Urząd ten zaleca wprowadzenie zmian, których domagają się kurierki i kurierzy. Również genewski rząd wyzwa do kontynuacji rozmów. Ponadto zaleca inspekcji pracy przygotowanie raportu na temat warunków pracy w Smood. Unia wzywa Smood do natychmiastowego wdrożenia zmian zalecanych przez CRCT. Die Kantony również powinny zaangażować się w regulację przedsiębiorstw platformowych.

Zwolnieni kierowcy DPD: międzynarodowy list protestacyjny

Na początku roku zwolniono pięciu kierowców DPD, aktywnych związkowców zatrudnionych przez podwykonawcę. Dzisiaj protestują pod siedzibą centrali koncernu La Post w Paryżu, do którego należy DPD. Unia oraz organizacja związkowa UNI Global Union domagają się natychmiastowego przywrócenia do pracy zwolnionych kierowców. W tym celu UNI Global Union wystosowało otwarty list protestacyjny, który można podpisać na stronie internetowej: <https://actionnetwork.org/letters/dpd-ticino-de/>

AHV 21-Referendum: redukcja AHV wywołała ogólnokrajowe poruszenie

Szeroka koalicja na rzecz obrony AHV potrzebowała 50 dni – połowę krócej niż wymagane – by zebrać 100 000 podpisów pod referendum przeciwko reformie AHV 21. Pomimo zimna i pandemii udało się wystartować referendum przeciwko poniesieniu wieku emerytalnego kobiet. Referendum jest wspierane przez związki zawodowe, partie, stowarzyszenia i kolektywy feministyczne. Więcej informacji o referendum: www.ahv21-nein.ch

Hirslanden-Klinik zwalnia sprzątaczkę. Koszmarna sytuacja przed emeryturą

Od 25 lat Finka Erceg i jej 7 koleżanek sprzątają w Szpitalu Linde w Biel. Tymczasem zapadła decyzja o ich zwolnieniu. Jednakże panie postanowiły się bronić.

Czuć niesłychaną atmosferę solidarności gdz Döndü Elmali, Finka Erceg, Matilde Dos Santos Diogo i Ljubica Crnogorac wchodzi na scenę kongresową. Na sali gromki aplauz delegatek i delegatów Unii. Finka zabiera głos «przez całe lata, dzień po dniu utrzymywałyśmy porządek w szpitalu. Dbaliśmy też o pacjentów. Teraz to my potrzebujemy wsparcia!» koleżanki «Nie możemy się z tym pogodzić. Dyrekcja szpitala nie chce z nami rozmawiać. Nie zasłużyłyśmy na takie traktowanie.»

Szok przed Bożym Narodzeniem

W dniu 7 grudnia zostały zaproszone na rozmowę. Dyrekcja informuje, że zmieniona będzie formuła sprzątania i panie otrzymują wypowiedzenie z końcem marca 2022. W oświadczeniu szpitala czytamy, że powodem były nadrzędne aspekty organizacyjno-finansowe. Szpital ucierpiał bardzo w czasie pandemii i wymaga elastycznych rozwiązań. Matilde Dos Santos Diogo mówi: «Dyrekcja nas zapewniła, że wszystko pozostanie bez zmian. Nowa firma na pewno nas zatrudni.» Później okazało się, że mają zarobić od 500 do 900 franków mniej i pracować za mniej więcej 3300 franków.

Wsparcie Unii

Zwracają się zatem o pomoc do Unia Biel. Szef Regionu Alain Zahler jest oburzony: oszczędzanie na najniższej zarabiających to hańba. Unia uzbierała już ponad 200 podpisów pracowniczek i pracowników szpitala pod petycją w obronie sprzątaczek. Jednak dyrekcja trwa przy swoim i proponuje indywidualne rozmowy. Walka sprzątaczek trwa.

Hilmi Gashi

Odważne kobiety: (od lewej) Döndü Elmali, Finka Erceg, Matilde Dos Santos Diogo, Ljubica Crnogorac. (Foto: Lucas Dubuis)

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Markiem Wieruszewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:

www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Marek Wieruszewski

komórka: 0041 79 304 80 58

email: marek.wieruszewski@unia.ch

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission H. Gashi, A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani, M. Wieruszewski | Sprachverantwortlich Marek Wieruszewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski